

25/95

Գրականությունը բոլոր յերկրներէ, միացնէ

Գ. ԳԵՅԼԵՐ

ՄՈՊՐ-Ը ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ
ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ

78

ՄՈՊՐ-Ի ՀԱՅԵՍՏԱՆԻ ԳԵՆՏԻՈՄԻ ՀՐԸՏ. ՁԹ 9.

ՅԵՐԵՎԱՆ - 1927

4. ԳԵՅԼԵՐ

ՄՈՊՐ-Ը ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ
ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ

ՄԱՊՐ-Ի ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳԵՆԵՐԱԼՆԵՐ ՀՐԵՏ. ԱԵ 9.

ՅԵՐԵՎԱՆ—1927

ՀԱՅԹԵՏՊՈԼԻԳՐԱՅԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏՊԱՐԱՆ
ՊԱՏՎԵՐ 1889
ԴՐԱՌ. 912 Բ. ՏԻՐԱԺ 8000

1-24279

ՄՈՊՐԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ.

Խորհրդային Միության մեջ լայն կերպով տարածվել են Մոսկովի կազմակերպություններն ու բջիջները: Այժմ, գուցե չգտնվի մի քիչ-չառ գիտակից բանվոր կամ գյուղացի, վոր լսած չլինի Մոսկովի մասին, չգիտենա, թե ինչ է նրա նպատակը: Մեր Միության գիտակից բանվորներն ու գյուղացիները շատ լավ յուրացրել են հեղափոխության մարտիկներին—կապիտալի բանտարկյալներին ոգնելու ամբողջ նշանակությունը, և իրենց ուժերի ու հնարավորությունների չափով աջակցում են Մոսկովի ամբապրնդմանն ու աճմանը:

Տեսնենք, թե Մոսկովը իր աշխատանքի յերեք տարվա ընթացքում Խորհրդային Միության մեջ ինչպես է աշխատել և ինչ հաջողություններ է ունեցել:

ՈՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵՑ ՄՈՊՐ-Ը

Հեղափոխության մարտիկներին ոգնելու Միջազգային կազմակերպությունը հիմնվեց Խորհրդային Միության մեջ 1922 թվի նոյեմբերին: «Հին բուլհիկների ընկերությունը», այլ և «հին քաղաքական-տաժանակիրների

ընկերությունը» (այդ ընկերությունների մեջ մտնում են այն հին հեղափոխականները, վորոնք իրենց ամբողջ կյանքում կուլել են քաղաքի գեմ. չնայելով իրենց ծերունի հասակին, նրանցից շատերը այժմ ել իրենց բոլոր ուժերը նվիրել են Խորհրդային իշխանության շինարարությանը) բարձրացրին իրենց ձայնը սահմանից այն կողմն յեղող մեր յեղբայրների—հեղափոխական բանվորների ու գյուղացիների պաշտպանության համար: Այդ ընկերությունների անդամները իրենք անցել եյին ցարական բանտի խիստ դպրոցը, ճաշակել եյին ցարական տաժանակրության ու տանջանքների քաղցրությունը: Ուրեմն զարմանալի չէ, վոր առաջին անգամ այս ընկերները իրենց վրովերցրին կապիտալի բանտարկյալներին ոգնելու գարծը:

Անշուշտ բոլորն ել հիշում են, թե ինչ դրության մեջ եր այդ ժամանակ մեր յերկիրը: Այն ժամանակ մենք գծվար եյինք ապրում. հազիվ հազ սկսել եյինք վտուքի կանգնել քաղաքացիական կուլի ծանրությունից, Մերձվորդյան շրջանում սոսկալի սով եր, գործաբանները գեռ վատ եյին աշխատում: Ու այնուամենայնիվ ուս բանվորներն ու գյուղացիները

ղացիները հասկացան, վոր հեղափախության մարտիկներին առանց ոգնության թողնել չի կարելի: Խորհրդային Միության բանվորներն ու գյուղացիները հասկացան, վոր հեղափոխության հաղթանակը Արևմուտքում, դա միևնույն ժամանակ մեր հաղթանակն է,—և միահամուռ կերպով արձագանք տվին Մոսկրի կոչին: Մեր Միության բոլոր անկյուններից կոպեկներ ու շահինք հասցնեն—կապիտալի բանտարկյալներին ոգնելու:

ԻՆՉՊԵՍ Ե ԿԱՌՈՒՑՎՈՒՄ ՄՈՊՐԸ ԽՈՐՀԸՐ-
ԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԵՁ.

Մոսկրը մի կազմակերպություն է, ուր կամովին մտնում են բանվորներն ու գյուղացիները: Ո՞վ կարող է Մոսկրի անդամ լինել: Ահա ինչ է ասում այդ մասին մեր կանոնադրությունը.

«ԽՍՀՄ-ում Մոսկրի անդամ կարող ելինել ամեն մի աշխատավոր—և նրա ընտանիքի անդամները, ով զրկված չէ ընտրելու և ընտրվելու իրավունքից, ընդունում է պրոլետարիատի գլխատառերան, յենթարկվում է կանոնադրությանը, մտնում է վորեւ «կազմակերպության» մեջ և մուծում է անդամավճար»:

Այդ նշանակում է, վոր Մոսկրը իր գոնեքը

սիրով բացում եւ ամեն մի աղնիւ աշխատավորի առջև: Աշխատավորների գիտակցությունը մթափնող տերտերները, կուլակները, շահագետները (սպեկուլյանտ) ու սրանց նմանները — խորհրդային իշխանությանը թշնամաբար վերաբերվող տարրերը մուտք չունեն Մոսկովում: Մոսկովին հարկավոր չեն նրանք:

Մոսկովի անդամները հաշվվում եյին.

1924 թ.	հունվարի 1-ին	500,000 (հինգ հարյուր հազար)
1925 »	» 1 »	3,717,000 (յերեք միլիոն յոթ հարյուր 17 հազար)
1926 »	» 1 »	5,000,000 (հինգ միլիոն)

Յերեք տարում Մոսկովի անդամների թիվը տասն անգամ աճել է: Մոսկովի հիմքը—բջիջն է: Մոսկովի անդամները ամեն մի գյուղում, ձեռնարկությունում, հիմնարկության մեջ, գործարանում, գործարանում—միանում են և կազմում ՄՈՊՐ-ի բջիջ:

Բջիջի խնդիրներն են հեղափոխության մարտիկներին նյութական և բարոյական ոգնություն ցույց տալ, արթնացնելով իր անդամների ակտիվությունն ու ինքնագործունեությունը», այսպես եւ ասում «ԽՍՀՄ-ի Մոսկովի

բիւրոյի բջիջների կանոնադրության» առաջին կետը:

Բջիջը անդամավճարներ եւ հավաքում, գրականություն եւ բերել տալիս, հեղափոխության մարտիկներին նվիրված յերեկոներ եւ կազմակերպում և այլն: Ամեն մի բջիջ իր աշխատանքը այնպես եւ տանում, վոր Մոսկովի անդամը պարզ հասկանա կազմակերպության նպատակն ու խնդիրները և ամեն կերպ ոգնի նրա աշխատանքներին:

Խորհրդային Միության մեջ ՄՈՊՐ-ի բբջիջներ հաշվվում են.

1924 թվի հունվարի 1-ին	29,500
1926 « 1-ին	43,000

Տեսնում ենք, թե ինչպես անդադար աճում եւ Մոսկովը, ինչպես շարունակ ավելի ու ավելի աշխատավորներ եւ գրավում իր շարքերը:

Ումնից եւ բաղկացած մեր կազմակերպությունը.

Մոսկովի ամեն մի հարյուր անդամին բնկնում եւ.—բանվորներ	39	հոգի
գյուղացիներ	22	»
ծառայողներ	29	»
այլք	10	»

Ինչպես տեսնում ենք գյուղացիները դեռ

քիչ են: Այստեղ աշխատանքի դեռ չշոշափված մի վայր է. բացի դրանից գյուղական պայմաններում աշխատելն ել ավելի դժվար է քան քաղաքի: Բայց այժմ Մոսկորը մի շարք միջոցներ է ձեռք սունում գյուղում աշխատանքն քնդլայնելու, և գիտակից գյուղացիներին— Մոսկորի անդամների ոգնությամբ այդ դժվար խնդիրը կլուծվի: Մոսկորի անդամների ճնշող մեծամասնությունը անկուսակցականներ են. —100 անդամից 84—ը անկուսակցականներ են, 16—ը՝ կոմունիստներ և կոմյերիտականներ:

ՄՈՊՐԸ ԻՆՉՊԵՍ Ե ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ ԻՐ ԿԱԶ- ՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Մոսկորի բջիջները չըջանի սահմանում աշխատում են չըջանային Կոմիտեի ղեկավարությամբ. Գավառում—Մոսկորի գավառային կոմիտեի ղեկավարությամբ:

Նահանգում՝ նահանգական կոմիտեի, իսկ ամբողջ Միության մեջ Մոսկորի Համամիութենական Կենտրոնական Կոմիտեի ղեկավարությամբ, վոր ընտրվում է Մոսկորի Համամիութենական Համագումարում: Այսպիսով ԽՍՀՄ—ում Մոսկորը վերելից ներքև մի կազմակերպված, միասնական, կամավոր ընկերություն է:

ՄՈՊՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Մեր ոգնությունը.—Թվերը ցույց են տալիս, վոր Խորհրդային յերկրի աշխատավորները, բանվորներն ու գյուղացիները, ահագին ոգնություն են ցույց տվել հեղափոխության բանտարկված մարտիկներին: Խորհրդային Միության աշխատավոր մասսայի մեր բանտարկված յեղբայրներին ոգնելու պատրաստակամությունը այժմ ել չի թուլացել, այլ քնդհակառակը—սպիտակ տերորի ամեն մի նոր փաստ, բուրժուազիայի ամեն մի նոր բռնություն—բանվոր դասակարգի վերաբերմամբ, ավելի յե ուժեղացնում մեր կազմակերպության ամեն մի անդամի պատրաստակամությունը՝ հետագա ոգնության համար.

1923 թվին ստացվել է	282,000 ռ.
1924 » »	2,150,000 »
1925 » »	2,955,000 »

Ինչպես տեսնում ենք տաան անգամ շատացել են մուծումները: Այս գումարները կաղմված են անդամավճարներից և կամավոր նվիրատվություններից: Անհրաժեշտ է նույնպես նշել, վոր հաճախ, գյուղացիք իրենց օեփական ձեռներեցությամբ, իրենց դաշտերում

Մոպրի ոգտին արտեր են ցանում, անասուններ, հաց և այլ բաներ են նվիրում:

ՄՈՊՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ.

Մոպրի աշխատանքը միայն այն չէ, վոր ամեն մի անդամից ամսական հինգ կոպեկ հավաքի: Դա քիչ է:

Զե՛ վոր պետք է բացատրել, թե ուր և ում համար են գնում այդ փողերը, մենք ինչո՞ւ պետք է ոգնենք հեղափոխության մարտիկներին, Մոպրը ինչ դեր է խաղում համաշխարհային հեղափոխական շարժման մեջ, ինչու պետք է մենք ամբապնդենք Մոպրը և աջակցենք նրան: Մի խոսքով, մեր շարքերը մտնող ամեն մի բանվորի, ամեն մի գյուղացու, պետք է կազմակերպության գիտակից անդամ դարձնենք: Այդ նպատակով ԽՍՀՄ-ում Մոպրը հրատարակում է գրականություն—հանդեսներ, գրքույկներ, պլակատներ. բջիջներն ակումբներում և խրճիթ—ընթերցարաններում Մոպրի ակյուններ են սարքում. խմբակներ ու դասընթացներ են կազմակերպում, ուր մեր կազմակերպության համար ակտիվ աշխատակիցներ են պատրաստվում. ժողովներ ու զրույցներ են կազմակերպում, ուր լուսարան—

վում են Մոպրի աշխատանքները, կապիտալիստական յերկրների դրությունը և այլն:

Ելի մի քանի թվեր բերենք, վորոնք ցույց են տալիս, թե ինչ է արել Մոպրը իր անդամների դաստիարակության համար:

Զանազան տեսակի գրականություն է հրատարակված.

1923 թվին	1924 թվին	1925 թվին
271,700 որինակ	2,940,000	7,948,000

Այսպիսով 1923 թվի հետ համեմատած գրականությունը չատացել է 30 անգամ:

Մոպրի խմբակները (այդ խմբակներում ուսումնասիրվում է հեղափոխական շարժումը, Մոպրի աշխատանքը և այլն):

Միության մեջ հաշվվում եր.

1925 թվի մայիսի 1-ին—664 խմբակ
1926 » » 1 » —1449 »

Այստեղ ել տեսնում ենք, վոր 2 անգամից ավելի յե աճել:

ՄՈՊՐ-ի անդամների դաստիարակության համար մեծ նշանակություն ունի ՄՈՊՐ-ի կազմակերպության չեֆությունը կապիտալիստական բանտերում յեղող յեղբայրական մարտիկների վերա: Այսպես որինակ Մոսկվան չեֆ է Քիչնեի (Բեսարաբիա), Լոդձի, Վար—

չափայի (Լեհաստան) և այլ բանտերի. Վլադիմիրով նահանգը՝ Պոնեվեժե-ի (Լիտվա) բանտի, Կիյևի՝ Լ՛վովի (Գալիցիա) բանտի և այլն: Շեֆերն իրենց չեֆարկյալ բանտադիված ընկերներին նամակներ, նվերներ են ուղարկում, ընդհանուր ժողովներում պատմում են այն մասին, թե ինչ կարգեր են տիրում և բանտարկյալներն ինչպես են ապրում չեֆարկյալ բանտում: Այդ սիրտ և տալիս բանտարկյալներին և նրանք զգում են, վոր իրանք մեծակ չեն, վոր հարյուրավոր ու հազարավոր մոտրականներ հոգում են նրանց մասին:

1926 թվի մարտի 1-ին 86 չեֆ կար, վորոնցից չեֆարկյալ բանտերի թիվն եր 192:

ԱՌԱՆՑ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄՈՊՐ-Ի ԱՆԴԱՄՉԱՍ.

ՄՈՊՐ-ի դատարարակազմին աշխատանքը կարող և հաջող լինել միայն այն ժամանակ, յերբ ՄՈՊՐ-ի ամեն մի անդամ վերելից, կենտրոնից ցուցմունքի չի սպասիլ, այլ ինքը կհետաքրքրվի տալիստանքով, ինքը անհրաժեշտ նախաձեռնություն կվերցնի իր վրա: Ու ՄՈՊՐ-ի աշխատանքը ԽՍՀՄ-ում կառուցված և վոչ թե մեծ ապարատի շնորհիվ, այլ նրանդամների նախաձեռնության ու ինքնապո-

ռնեցության: Սա յե ՄՈՊՐ-ի հիմնական և մենակարեւոր խնդիրը:

Ահա կարճ խոսքով այն, ինչ վոր արել և ՈՊՐ-ը այս կարճ ժամանակամիջոցում: Մեծ լուրջ աշխատանք և կատարված, բայց հաջիկայում ավելի մեծ աշխատանք կա կատարելու: Ամբողջ աշխարհի կապիտալիզմին ու կալվածատերերը որն որի վրա ուժեսցնում են իրենց հարձակումը բանվոր դասկարգի ու գյուղացիության դեմ: Հարյուրավոր ու հազարավոր հեղափոխականներ ընսծ են բուրժուազիայի զնդաններն ու տանսրանները: ԽՍՀՄ-ում ՄՈՊՐ-ը պետք և սնդնած լինի իր դիրքերում: ՄՈՊՐ-ը պատստ պիտի լինի այն բանին, վոր ամեն բոպն ոչ անի իր միլիոնավոր անդամներին՝ հզոր ողորդ կաղմակերպել սպիտակ տերրորի դեմ և կտիվ ոգնություն ցույց տալ հեղափոխության մարտիկներին:

Գիտակի՛ց գյուղացի՛, գրվի՛ր ՄՈՊՐ-ի մոդամ, ոգնիր նրա աշխատանքին:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0863978

50
9122 6 5 407.

1
2427